

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU
KAMPING ASOCIJACIJE CRNE GORE
ZA 2025. GODINU

Impresum

Naziv publikacije	Godišnji izvještaj o radu Kamping asocijacije Crne Gore za 2025. godinu
Izdavač	Kamping asocijacija Crne Gore (KACG)
Za izdavača	Veselin Bajčeta, izvršni direktor
Priprema i koordinacija	Kamping asocijacija Crne Gore
Fotografije	Arhiva KACG
Dizajn i tehnička obrada	Kamping asocijacija Crne Gore
Web	www.kacg.me
Društvene mreže	Instagram: @kamping_asocijacija_crne_gore Facebook: Camping Association of Montenegro
Mjesto i godina	Podgorica, 2026.

Ovaj izvještaj predstavlja pregled ključnih aktivnosti, rezultata i pravaca razvoja KACG-a tokom 2025. godine, sa fokusom na mapiranje kampova, digitalizaciju, institucionalno zagovaranje, međunarodnu saradnju i promociju održivog kamping turizma.

Sadržaj

Kratak pregled 2025.

1. Uvod

2. O Kamping asocijaciji Crne Gore

3. Mapiranje kampova i rad na terenu

4. Digitalizacija kamping ponude i web platforma KACG

5. Podrška otvaranju novih kampova, savjetodavna pomoć i regulatorno usmjeravanje

6. Saradnja sa Ministarstvom turizma i institucionalno zagovaranje

7. Inicijative za kamping stop lokacije

8. Projekat “Digitalization and Development of the Camping Network in Montenegro”

9. Zelena transformacija kampa Ilijin Vir kroz Cross-Re-Tour projekat

10. Međunarodna saradnja i članstvo u kamping organizacijama

10.1 Saradnja sa ACSI i koordinacija inspekcija kampova

11. Regionalna saradnja i strateška partnerstva

12. Medijska vidljivost i promocija kamping turizma

13. Promocija održivog kamping turizma

14. Ključni rezultati u 2025. godini

15. Planovi za naredni period

16. Zaključak

Kratak pregled 2025.

Godina 2025. bila je godina stvaranja temelja za moderniji, vidljiviji i održiviji kamping sektor u Crnoj Gori. KACG je kombinovala terenski rad, digitalizaciju, savjetodavnu podršku, institucionalno zagovaranje, međunarodno povezivanje i konkretne projektne intervencije. Posebno važan iskorak bio je Cross-Re-Tour projekat zelene transformacije kampa Ilijin Vir, uz podršku Evropske unije i Regionalne razvojne agencije za Bjelasicu, Komove i Prokletije.

62	www.kacg.me	ACSI
mapirana kampa i kamping lokacije	centralna web prezentacija kamping ponude	kontakt i koordinacija pripreme za međunarodne inspekcije
F.I.C.C.	SST	Cross-Re-Tour EU podrška, Good Travel Seal i zelena transformacija Ilijinog Vira
punopravno međunarodno pozicioniranje KACG-a	podrška digitalizaciji i razvoju kamping mreže	

U nastavku izvještaja prikazani su najvažniji pravci rada: mapiranje i digitalizacija kampova, podrška novim kampovima, saradnja sa institucijama, kamping stop inicijative, međunarodna saradnja, ACSI koordinacija, Cross-Re-Tour pilot zelene transformacije i promocija Crne Gore kao održive kamping destinacije.

Kamping turizam u Crnoj Gori: priroda, mobilnost i lokalna iskustva.

1. Uvod

Kamping asocijacija Crne Gore je tokom 2025. godine nastavila da gradi temelje za sistemski razvoj kamping turizma u Crnoj Gori. Godina je bila obilježena intenzivnim radom na terenu, mapiranjem kampova, direktnom komunikacijom sa vlasnicima kamping lokacija, pokretanjem digitalne prezentacije kamping ponude, razvojem međunarodne saradnje, saradnjom sa ACSI-jem, savjetodavnom podrškom za otvaranje novih kampova i inicijativama prema nadležnim institucijama.

Poseban značaj 2025. godine ogleda se u činjenici da je kamping turizam u Crnoj Gori sve više prepoznat kao važan segment održivog turizma, koji može doprinijeti produženju turističke sezone, razvoju ruralnih i manje razvijenih područja, boljoj valorizaciji prirodnih resursa i jačanju lokalnih zajednica.

KACG je u 2025. godini djelovala kao veza između kampova, lokalnih zajednica, državnih institucija, medija i međunarodnih kamping organizacija. Kroz takav pristup, Asocijacija je radila ne samo na promociji postojećih kampova, već i na stvaranju uslova za razvoj novih kamping lokacija, unapređenje standarda i bolje razumijevanje potreba ovog sektora.

Terenski rad i neposredna komunikacija sa kampovima.

2. O Kamping asocijaciji Crne Gore

Kamping asocijacija Crne Gore osnovana je 2023. godine sa ciljem da doprinese razvoju, unapređenju i promociji kamping turizma u Crnoj Gori. Asocijacija okuplja kampove, vlasnike kamping lokacija, kamping entuzijaste, partnere i sve aktere koji prepoznaju potencijal održivog, prirodno bliskog i lokalno utemeljenog turizma.

Misija KACG-a je da Crnu Goru pozicionira kao prepoznatljivu kamping destinaciju kroz razvoj novih kamping lokacija, unapređenje postojećih kampova, promociju održivih standarda, edukaciju vlasnika i menadžera kampova, saradnju sa institucijama i povezivanje sa međunarodnim kamping mrežama.

KACG se u svom radu fokusira na nekoliko ključnih oblasti:

- mapiranje i promociju kampova u Crnoj Gori;
- podršku otvaranju novih kamping lokacija;
- savjetodavnu pomoć vlasnicima kampova;

- razvoj kamping stop lokacija;
- unapređenje regulative i institucionalnog okvira;
- digitalizaciju kamping ponude;
- promociju održivog i odgovornog turizma;
- međunarodnu saradnju i povezivanje sa kamping organizacijama;
- saradnju sa ACSI-jem i podršku kampovima u pripremi za međunarodne inspekcije;
- jačanje kapaciteta kamping sektora.

Kroz ove aktivnosti, KACG nastoji da kamping turizam postane važan dio turističke ponude Crne Gore, posebno u kontekstu održivog razvoja, zaštite prirode, razvoja lokalnih zajednica i privlačenja gostiju koji traže autentična iskustva u prirodi.

3. Mapiranje kampova i rad na terenu

Jedna od najvažnijih aktivnosti KACG-a tokom 2025. godine bilo je sistematsko mapiranje kamping ponude u Crnoj Gori. Kroz terenski rad, komunikaciju sa vlasnicima i obilazak lokacija, mapirana su 62 kampa i kamping lokacije.

Ova aktivnost predstavlja jedan od prvih ozbiljnih pokušaja da se na jednom mjestu objedine informacije o stvarnom stanju kamping sektora u Crnoj Gori. Mapiranje nije bilo samo tehnička aktivnost prikupljanja podataka, već i proces upoznavanja vlasnika kampova, razumijevanja njihovih problema, potreba i razvojnih planova.

Tokom mapiranja prikupljane su informacije o:

- lokaciji kampa;
- kontakt podacima;
- osnovnim kapacitetima;
- tipu kamping ponude;
- dostupnosti vode i električne energije;
- sanitarnim uslovima;
- pristupu za kampere i vozila;
- mogućnostima za šatore, kampere i mobilne kućice;
- postojećem nivou opremljenosti;
- potencijalu za unapređenje;
- turističkim atrakcijama u blizini;
- potrebi za dodatnom podrškom i savjetovanjem.

Ovaj rad omogućio je KACG-u da dobije jasniju sliku o stanju sektora, ali i da vlasnicima kampova pruži konkretne savjete o tome kako mogu unaprijediti svoju ponudu, postati vidljiviji na tržištu i bolje se povezati sa nacionalnim i međunarodnim kamping mrežama.

Mapiranje kampova bilo je direktno povezano sa projektom "Digitalization and Development of the Camping Network in Montenegro", koji je predviđao terenske posjete, izradu profila kampova, fotografisanje, razvoj digitalne platforme i promociju kamping turizma u Crnoj Gori.

Dio kamping lokacija obuhvaćenih terenskim mapiranjem u 2025. godini.

Primjeri različitih tipova kamping lokacija i terenskih posjeta.

4. Digitalizacija kamping ponude i web platforma KACG

Tokom 2025. godine KACG je radila na uspostavljanju digitalne prezentacije kamping ponude Crne Gore kroz web platformu www.kacg.me. Platforma je zamišljena kao centralno mjesto za informisanje, promociju i povezivanje kampova, kampera, turista, institucija i partnera.

Na web sajtu KACG mogu se pronaći informacije o kampovima u Crnoj Gori, mapa kampova, vodič za kampere, panoramski putevi, nacionalni parkovi, novosti, projekti, usluge, resursni centar, galerija, press objave i informacije o članstvu. Sajt je razvijan kao praktičan alat za promociju kamping turizma i kao osnova za dalje digitalno predstavljanje kampova na domaćem i međunarodnom tržištu.

Izrada web sajta realizovana je uz finansijsku podršku Swiss Foundation for Solidarity in Tourism – SST, što je posebno važno jer pokazuje da je razvoj digitalne kamping platforme prepoznat i od strane međunarodnog donatora. Na sajtu KACG navedeno je da je aktivnost izrade web sajta realizovana uz finansijsku podršku SST-a.

Pored web platforme, KACG je tokom 2025. godine razvijala komunikaciju putem društvenih mreža, prije svega kroz Instagram i Facebook profile. Društvene mreže su korišćene za promociju kampova, objavljivanje vijesti, predstavljanje inicijativa, dijeljenje fotografija sa terena i informisanje javnosti o razvoju kamping turizma.

5. Podrška otvaranju novih kampova, savjetodavna pomoć i regulatorno usmjeravanje

Jedan od najvažnijih segmenata rada Kamping asocijacije Crne Gore tokom 2025. godine odnosio se na direktnu savjetodavnu podršku zainteresovanim pojedincima, porodicama, preduzetnicima i vlasnicima zemljišta koji žele da pokrenu kamping biznis.

KACG je prepoznala da veliki broj ljudi u Crnoj Gori posjeduje prostor, prirodne resurse i osnovni potencijal za razvoj kamping ponude, ali da često nemaju dovoljno informacija o procedurama, minimalnim uslovima, regulativi, kategorizaciji, opremanju i tržišnom pozicioniranju kampa.

Zbog toga je Asocijacija tokom godine pružala praktičnu pomoć i savjete u vezi sa otvaranjem novih kampova, unapređenjem postojećih lokacija i boljim razumijevanjem administrativnih i tehničkih zahtjeva. Podrška je obuhvatala razgovore sa vlasnicima potencijalnih kamping lokacija, terenske posjete,

procjenu osnovnog potencijala lokacije, savjete oko organizacije prostora, pristupa, sanitarnih kapaciteta, snabdijevanja vodom i električnom energijom, upravljanja otpadom, prijema gostiju i osnovnih standarda koje savremeni kamperi očekuju.

Poseban fokus bio je na tumačenju regulative i procedura koje su važne za pokretanje kamping djelatnosti. KACG je zainteresovanim vlasnicima ukazivala na značaj registracije djelatnosti, usklađivanja sa prostorno-planskim uslovima, kategorizacije, dobijanja potrebnih saglasnosti i komunikacije sa nadležnim lokalnim i državnim organima.

U praksi se pokazalo da je upravo nedostatak jasnih informacija jedna od najvećih prepreka za razvoj novih kampova, naročito u ruralnim područjima, na sjeveru zemlje i u zonama koje imaju veliki turistički potencijal, ali nijesu dovoljno uključene u formalnu turističku ponudu.

KACG je kroz ovaj segment rada nastojala da vlasnicima približi razliku između različitih modela kamping ponude, kao što su klasični kampovi, mali porodični kampovi, kampovi u ruralnim domaćinstvima, agro-kamping, kamping odmorišta i kamping stop lokacije. Na taj način Asocijacija je doprinosila boljem razumijevanju da kamping turizam ne mora uvijek podrazumijevati velike investicije, već da se može razvijati i kroz manje, održive i lokalno utemeljene modele, prilagođene prirodnim i prostornim karakteristikama Crne Gore.

Pored regulatornih i tehničkih pitanja, KACG je pružala savjete i u oblasti promocije i tržišnog pozicioniranja kampova. Vlasnicima je ukazivano na značaj kvalitetnih fotografija, jasnih informacija o uslugama, prisustva na digitalnim platformama, komunikacije sa gostima, vidljivosti na mapama, korišćenja društvenih mreža i povezivanja sa širim kamping mrežama.

Ovaj vid podrške pokazao se kao izuzetno važan za razvoj sektora, jer KACG na taj način djeluje kao praktična veza između ljudi koji žele da razviju kamping ponudu, institucija koje uređuju oblast turizma i tržišta koje sve više traži autentične, prirodne i održive turističke proizvode.

Praktična podrška vlasnicima obuhvata savjete o prostoru, uslugama, opremanju i promociji.

6. Saradnja sa Ministarstvom turizma i institucionalno zagovaranje

Tokom 2025. godine KACG je značajan dio aktivnosti usmjerila na institucionalnu saradnju i zagovaranje boljeg položaja kamping turizma u javnim politikama. Poseban fokus bio je na saradnji sa Ministarstvom turizma i ukazivanju na potrebu da kamping sektor bude jasnije prepoznat kroz zakone, pravilnike, programe podrške i strateške dokumente.

KACG je kroz komunikaciju sa institucijama ukazivala na probleme sa kojima se suočavaju vlasnici kampova i potencijalni investitori. Ti problemi se odnose na nedovoljno jasne procedure, izazove u vezi sa kategorizacijom, nerazumijevanje različitih modela kamping ponude, nedostatak podrške za male kampove i ruralna domaćinstva, kao i potrebu da se kamping stop lokacije prepoznaju kao savremen i funkcionalan model za prihvatanje kampera.

Asocijacija je posebno naglašavala da kamping turizam ima potencijal da doprinese:

- produženju turističke sezone;
- razvoju sjevera i ruralnih područja;
- boljoj valorizaciji prirodnih resursa;
- razvoju porodičnih biznisa;
- većoj potrošnji turista u lokalnim zajednicama;
- smanjenju neuređenog i nepropisnog kampovanja;
- boljoj kontroli otpada, sivih i crnih voda;
- promociji Crne Gore kao održive turističke destinacije.

Kroz institucionalno zagovaranje, KACG je nastojala da ukaže da kamping turizam ne treba posmatrati samo kao smještajnu kategoriju, već kao razvojni model koji povezuje turizam, zaštitu prirode, lokalnu ekonomiju, ruralni razvoj i međunarodnu promociju.

Ovaj segment rada ostaje jedan od prioriteta KACG-a i u narednom periodu, posebno u dijelu unapređenja regulative, programa podrške kampovima, prepoznavanja različitih tipova kamping ponude i stvaranja jasnijih procedura za otvaranje i razvoj kampova.

7. Inicijative za kamping stop lokacije

KACG je tokom 2025. godine pokrenula inicijative za uspostavljanje kamping stop lokacija kao savremenog, kontrolisanog i ekološki prihvatljivog modela kratkotrajnog zadržavanja kamp vozila.

Kamping stop predstavlja uređeno mjesto za kraći boravak kampera, najčešće do 24 sata, sa osnovnom infrastrukturom kao što su priključak za struju, voda, mogućnost pražnjenja sivih i crnih voda i jasno definisana pravila korišćenja. Ovakav model je posebno važan za gradove, tranzitne destinacije i turističke tačke kroz koje prolazi veliki broj kampera.

Tokom 2025. godine KACG je posebno pokrenula inicijativu prema Glavnom gradu Podgorica, sa idejom da Podgorica postane prvi glavni grad u regionu sa kamping stop zonama. U inicijativi je istaknuto da kamping stop ne zahtijeva velika ulaganja, a može donijeti značajne koristi gradu: nove priloge, bolju kontrolu prostora, povećan broj turista koji koriste kampere i bolju zaštitu životne sredine.

KACG je ponudila stručnu podršku Glavnom gradu u dijelu tehničkih rješenja, uz konsultativnu pomoć partnera iz Slovenije, kompanije CamperStop.si, specijalizovane za razvoj i opremanje kamping stop lokacija.

Pored Podgorice, KACG je otvorila i pitanje razvoja kamping stop lokacija prema Prijestonici Cetinje, imajući u vidu značaj Cetinja kao kulturne, istorijske i tranzitne destinacije, kao i njegovu blizinu Nacionalnom parku Lovćen i atraktivnim rutama za kampere.

Poseban potencijal KACG je prepoznala i u području Ulcinjske solane i šire zone Ulcinja, kao prostoru pogodnom za razvoj pažljivo planiranih eco-camping stop rješenja koja bi bila usklađena sa zaštitom prirode, posmatranjem ptica i održivim upravljanjem posjetama. Kroz ovaj pristup Asocijacija je ukazivala da i osjetljiva prirodna područja, uz strogo poštovanje pravila i ograničen kapacitet, mogu postati dio savremene i održive kamping ponude Crne Gore.

Kroz ove inicijative, KACG je nastojala da pokaže da kamping stop lokacije nisu konkurencija kampovima, već dopuna kamping ponude i alat za bolje upravljanje turističkim tokovima, posebno u urbanim i tranzitnim zonama.

Kamping stop i servisna infrastruktura predstavljaju važan dio savremene kamping ponude.

8. Projekat “Digitalization and Development of the Camping Network in Montenegro”

Uz podršku Swiss Foundation for Solidarity in Tourism, KACG je razvijala projekat “Digitalization and Development of the Camping Network in Montenegro”. Projekat je bio usmjeren na stvaranje prve sveobuhvatne i dostupne digitalne platforme za kamping turizam u Crnoj Gori.

Projektom su predviđene ključne aktivnosti: mapiranje kampova, izrada profila kamping lokacija, profesionalno fotografisanje, razvoj web platforme, promocija kampova i jačanje održivog kamping turizma. U projektnoj prijavi naglašeno je da projekat doprinosi boljoj vidljivosti kampova, razvoju lokalnih ekonomija, jačanju saradnje među vlasnicima kampova i promociji Crne Gore kao kamping destinacije.

Ovaj projekat predstavljao je važan iskorak u digitalizaciji kamping sektora. Kroz njega je KACG dobila osnovu za sistematičnije predstavljanje kampova, bolju komunikaciju sa tržištem i stvaranje jedinstvene baze podataka koja može služiti turistima, kampovima, institucijama i partnerima.

Posebna vrijednost projekta ogleda se u tome što je digitalizacija povezana sa održivošću. Cilj nije bio samo da se kampovi predstavljaju na internetu, već i da se kroz promociju podstaknu kvalitetnije usluge, bolji standardi, odgovorniji odnos prema prirodi i veća uključenost lokalnih zajednica u razvoj kamping turizma.

9. Zelena transformacija kampa Ilijin Vir kroz Cross-Re-Tour projekat

Tokom 2025. godine KACG je pružila stručnu, tehničku i promotivnu podršku zelenoj transformaciji kampa Ilijin Vir kroz projekat “Green Transformation of Camp Ilijin Vir”, realizovan u okviru programa Cross-Re-Tour – Cross-domain Open Innovation Programme, uz podršku Evropske unije. Projekat je

predstavljao jedan od najvažnijih konkretnih primjera kako se mali porodični kamp u Crnoj Gori može transformisati u održiviji, efikasniji i tržišno prepoznatljiviji turistički proizvod.

Kamp Ilijin Vir je mali porodični kamp smješten u zaštićenom području Parka prirode "Rijeka Zeta", u prostoru izuzetnih prirodnih vrijednosti. Upravo zbog toga ovaj projekat ima poseban značaj, jer pokazuje da razvoj kamping turizma mora ići zajedno sa zaštitom prirode, odgovornim korišćenjem resursa, edukacijom gostiju i poštovanjem lokalnog ambijenta.

Projekat je pripremljen i realizovan u partnerstvu sa Kamping asocijacijom Crne Gore, uz važnu podršku Regionalne razvojne agencije za Bjelasicu, Komove i Prokletije, koja je kroz Cross-Re-Tour proces imala značajnu ulogu u informisanju, usmjeravanju i podršci tokom prijave i implementacije. Ukupan odobreni iznos podrške za projekat iznosio je 20.000 EUR, a KACG je u projektu učestvovala kao partner koji pruža stručnu podršku u procjeni, planiranju, promociji i primjeni održivih praksi.

U okviru programa predstavnici KACG-a učestvovali su na radionici i sastancima u Rigi, u Letoniji, od 6. do 8. maja 2025. godine. Učešće na ovom događaju omogućilo je upoznavanje sa iskustvima partnera iz drugih evropskih zemalja, modelima zelene i digitalne transformacije turističkih preduzeća i primjerima dobre prakse koji se mogu primijeniti u kamping sektoru Crne Gore. Ova aktivnost bila je važna ne samo za projekat Ilijin Vir, već i za šire razumijevanje mogućnosti koje evropski programi nude malim kampovima, porodičnim biznisima i održivom turizmu.

Kroz projekat je sprovedena početna procjena stanja kampa korišćenjem Good Travel Scan metodologije. Na osnovu procjene identifikovane su ključne slabosti, potencijali i prioriteti za unapređenje poslovanja, a zatim je pripremljen akcioni okvir za zelenu transformaciju, sa fokusom na vodu, energiju, otpad, edukaciju gostiju, digitalizaciju i bolju prezentaciju održivih praksi. Ovaj proces je bio važan korak ka usklađivanju kampa sa međunarodno prepoznatim standardima održivog turizma i dobijanju eko-sertifikacije, odnosno Good Travel Seal priznanja.

Realizovane aktivnosti obuhvatile su konkretna ulaganja u opremu, zelenu infrastrukturu i informativno-edukativne sadržaje. Posebno su značajni sistem za sakupljanje kišnice, oprema za selektivno odlaganje otpada, sistemi za grijanje vode pomoću obnovljivih izvora, senzori i druga rješenja za efikasnije korišćenje energije, kao i nove informativne table koje gostima objašnjavaju pravila boravka, mapu kampa, prirodne vrijednosti Parka prirode "Rijeka Zeta" i održive prakse koje se primjenjuju u kampu.

Na ovaj način transformacija nije ostala samo na nivou preporuka ili planskog dokumenta, već je pretočena u vidljive promjene na terenu. U kampu su postavljeni konkretni elementi opreme i infrastrukture koji smanjuju potrošnju resursa, unapređuju upravljanje otpadom, poboljšavaju informisanje gostiju i jačaju ukupni kvalitet kamping usluge.

Za KACG ovaj projekat ima širi značaj od jednog pojedinačnog kampa. On predstavlja pilot-model koji može biti inspiracija drugim kampovima u Crnoj Gori. Kroz iskustvo Ilijinog Vira, Asocijacija je stekla dodatno znanje o tome kako male kampove pripremiti za zelenu transformaciju, kako im pomoći da konkurišu za evropske fondove, kako razviti akcioni plan održivosti i kako rezultate pretvoriti u bolju promociju i veću tržišnu vidljivost.

Kroz ovaj projekat KACG je dodatno potvrdila svoju ulogu organizacije koja ne samo da promoviše kamping turizam, već i direktno pomaže kampovima da unaprijede poslovanje, uvedu održive tehnologije, dobiju međunarodnu potvrdu kvaliteta i postanu konkurentniji na evropskom tržištu. Zelena transformacija kampa Ilijin Vir pokazala je da i mali porodični kampovi mogu biti nosioci promjena kada imaju stručnu podršku, dobar plan, pristup evropskim programima i jasnu viziju održivog razvoja.

Oprema i rezultati na terenu

Nova informativna tabla u kampu Ilijin Vir, postavljena kroz projekat zelene transformacije.

Edukativna i servisna tabla: pravila kampa, mapa prostora, cjenovnik i održive prakse za goste.

Dio opreme za energetsku efikasnost i korišćenje obnovljivih izvora energije.

Sistem za sakupljanje kišnice i selektivno odlaganje otpada - konkretna oprema uvedena kroz projekat.

Primjer zelene infrastrukture i opreme koja podržava održivo poslovanje kampa.

Edukativna tabla o prirodnim vrijednostima Parka prirode "Rijeka Zeta".

10. Međunarodna saradnja i članstvo u kamping organizacijama

KACG je tokom 2025. godine ostvarila značajan napredak u međunarodnom pozicioniranju crnogorskog kamping sektora.

Posebno važan rezultat je članstvo u Svjetskoj kamping organizaciji Fédération Internationale de Camping, Caravanning et Autocaravanning – F.I.C.C. KACG je 30. septembra 2025. objavila da je postala

punopravni član F.I.C.C., čime je crnogorski kamping sektor formalno povezan sa najznačajnijim međunarodnim predstavnicima kamping, karavaning i autokaravaning zajednice.

Članstvo u F.I.C.C. donosi brojne prednosti za Crnu Goru i domaće kampove:

- veću međunarodnu vidljivost;
- povezivanje sa kamping organizacijama iz drugih zemalja;
- pristup iskustvima i standardima razvijenijih kamping destinacija;
- mogućnost promocije Crne Gore na međunarodnim kamping događajima;
- razmjenu znanja i dobrih praksi;
- jačanje kredibiliteta KACG-a kao nacionalnog predstavnika sektora.

Pored F.I.C.C.-a, KACG je radila i na povezivanju sa evropskim kamping strukturama, uključujući European Federation of Campingsite Organisations and Holiday Park Associations – EFCO&HPA. Evropsko povezivanje je posebno važno zbog usklađivanja sa standardima kvaliteta, praćenja trendova i zastupanja interesa kamping sektora na evropskom nivou.

KACG je na svom sajtu navela da članstvo u ovim asocijacijama doprinosi povećanju vidljivosti, međunarodnom priznanju kampova, standardizaciji usluga, pristupu mrežama profesionalaca, saradnji na međunarodnim projektima i razmjeni dobrih praksi.

10.1 Saradnja sa ACSI i koordinacija inspekcija kampova

Tokom 2025. godine KACG je uspostavila komunikaciju sa ACSI-jem i razvijala ulogu lokalnog kontakta za Crnu Goru u dijelu povezivanja domaćih kampova sa ovim važnim evropskim sistemom za promociju i provjeru kamping ponude. ACSI je jedan od najprepoznatljivijih evropskih sistema za informisanje kampera, a njegova posebna vrijednost ogleda se u redovnim inspekcijama kampova i objavljivanju provjerenih podataka kroz vodiče, aplikacije i online platforme.

Uloga KACG-a bila je da pomogne u povezivanju ACSI-ja sa crnogorskim kampovima, informisanju vlasnika o značaju inspekcija, pripremi podataka o kampovima i koordinaciji komunikacije sa inspektorima. Za domaće kampove ovo je posebno značajno jer prisustvo u ACSI sistemu može povećati njihovu vidljivost među evropskim kamperima i doprinijeti većem povjerenju gostiju u kvalitet objavljenih informacija.

ACSI inspekcije podrazumijevaju pregled ključnih elemenata kamping ponude: pristupa i lokacije, parcela, sanitarnih objekata, opremljenosti, usluga, ambijenta, kvaliteta i informacija koje su važne kamperima. Inspektori obilaze kampove, provjeravaju stanje na terenu i razgovaraju sa vlasnicima, a po potrebi i sa gostima, kako bi se dobila potpuniya slika o kvalitetu i atmosferi kampa.

Kroz ovu saradnju KACG je kampovima ukazivala na značaj tačnih koordinata, ažurnih kontakt podataka, jasnog opisa usluga, kvalitetnih fotografija, uređenih sanitarnih kapaciteta, pravilnog upravljanja otpadom, jasnih pravila boravka i profesionalne komunikacije sa gostima. Na taj način, saradnja sa ACSI-jem nije samo promotivna aktivnost, već i praktičan alat za podizanje standarda i pripremu crnogorskih kampova za zahtjeve međunarodnog tržišta.

U praktičnom smislu, ova aktivnost je obuhvatala:

- komunikaciju sa ACSI predstavnicima i inspektorima;
- informisanje kampova o značaju ACSI inspekcija;
- pripremu i razmjenu osnovnih informacija o kampovima;
- koordinaciju posjeta i komunikacije između kampova i inspektora;
- objašnjavanje očekivanih standarda i elemenata koji se provjeravaju;
- podršku kampovima u boljoj pripremi za međunarodnu promociju.

11. Regionalna saradnja i strateška partnerstva

Tokom 2025. godine KACG je razvijala regionalnu saradnju sa kamping organizacijama i partnerima iz okruženja. Regionalno povezivanje je posebno važno jer kamping turisti često putuju kroz više zemalja, a Crna Gora može imati značajne koristi od zajedničkih ruta, karavana, promocije i razmjene iskustava.

Jedno od važnih partnerstava razvijano je sa Caravaning Club Slovenia, organizacijom koja okuplja veliki broj kamperista i ima značajno iskustvo u razvoju kamping kulture. KACG je učestvovala na susretima i događajima u Sloveniji, gdje su uspostavljeni kontakti sa partnerima iz Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i drugih zemalja regiona. KACG je 12. septembra 2025. objavila tekst "Mostovi prijateljstva kroz kamperski turizam", posvećen upravo regionalnom povezivanju kroz kamping turizam.

Ova saradnja ima više važnih dimenzija:

- promociju Crne Gore među slovenačkim i regionalnim kamperima;
- razmjenu iskustava o kamping stop lokacijama;
- mogućnost organizovanja karavana kroz Crnu Goru;
- povezivanje kampova sa regionalnim tržištem;
- učenje iz iskustava zemalja koje imaju razvijeniju kamping infrastrukturu;
- jačanje prijateljskih i profesionalnih veza među kamping zajednicama.

Pored saradnje sa partnerima iz Slovenije, KACG je tokom godine održavala komunikaciju i sa partnerima iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Makedonije i Kosova sa ciljem povezivanja kamping zajednica, razmjene iskustava i pripreme budućih regionalnih ruta, karavana i okupljanja. Ova komunikacija predstavlja osnov za šire regionalno umrežavanje i zajedničku promociju kamping turizma na prostoru Zapadnog Balkana.

12. Medijska vidljivost i promocija kamping turizma

Tokom 2025. godine KACG je značajno doprinijela većoj medijskoj vidljivosti kamping turizma u Crnoj Gori. Kroz medijske nastupe, objave na web sajtu, društvene mreže i saradnju sa novinarima, Asocijacija je otvarala teme koje su ranije bile nedovoljno prisutne u javnosti.

U fokusu su bile teme kao što su:

- potencijal kamping turizma u Crnoj Gori;
- nedostatak uređenih kamping stop lokacija;
- potreba za boljom regulativom;
- razvoj kampova u centralnom i sjevernom dijelu zemlje;
- održivost i zelena transformacija kampova;
- međunarodni trendovi u kamping;
- problemi sa neuređenim kampovanjem;
- potreba za institucionalnom podrškom sektoru.

KACG je u novembru 2025. imala i medijske nastupe povodom kamping turizma i inicijative za kamping stop lokacije. Na sajtu KACG objavljene su informacije o gostovanju na RTCG, gdje su predstavljeni aktuelni trendovi u kamping, mogućnosti razvoja i planovi za naredni period.

Medijska vidljivost je posebno značajna jer pomaže da se kamping turizam izvuče iz margine i predstavi kao ozbiljna razvojna šansa za Crnu Goru. KACG je kroz javne nastupe nastojala da pokaže da kamping nije improvizovani oblik turizma, već uređen, moderan, održiv i tržišno veoma tražen segment turističke ponude.

13. Promocija održivog kamping turizma

Jedna od ključnih vrijednosti KACG-a jeste promocija održivog kamping turizma. Kroz sve aktivnosti tokom 2025. godine Asocijacija je naglašavala da razvoj kampinga mora biti usklađen sa zaštitom prirode, odgovornim korišćenjem prostora i potrebama lokalnih zajednica.

Kamping turizam ima poseban potencijal u Crnoj Gori jer se oslanja na prirodne resurse: more, rijeke, jezera, planine, kanjone, nacionalne parkove i ruralna područja. Međutim, upravo zbog toga mora se razvijati pažljivo, uz jasna pravila, odgovornu infrastrukturu i edukaciju gostiju i vlasnika kampova.

KACG je promovisala principe:

- odgovornog boravka u prirodi;
- smanjenja otpada;
- pravilnog odlaganja sivih i crnih voda;
- korišćenja obnovljivih izvora energije;
- štednje vode i energije;
- očuvanja lokalnih pejzaža;
- poštovanja lokalnih zajednica;
- promocije lokalnih proizvoda i usluga;
- razvoja malih i porodičnih biznisa.

Održivi kamping turizam za KACG nije samo ekološko pitanje, već i ekonomsko i društveno pitanje. Dobro uređen kamping sektor može otvoriti nova radna mjesta, povećati prihode lokalnih domaćinstava, produžiti sezonu i doprinijeti ravnomjernijem razvoju turizma.

Održivi kamping turizam povezuje prirodne vrijednosti, lokalnu zajednicu i odgovorno upravljanje prostorom.

14. Ključni rezultati u 2025. godini

Tokom 2025. godine KACG je ostvarila više važnih rezultata:

- mapirana su 62 kampa i kamping lokacije;
- razvijena je web prezentacija www.kacg.me;
- unaprijeđena je promocija kampova kroz digitalne kanale;
- pružana je savjetodavna podrška za otvaranje novih kampova;
- pokrenute su inicijative za kamping stop lokacije;
- otvorena je komunikacija sa nadležnim institucijama;
- razvijana je saradnja sa Ministarstvom turizma;
- realizovane su aktivnosti u okviru projekta podržanog od SST-a;
- realizovana je zelena transformacija kampa Ilijin Vir kroz Cross-Re-Tour projekat, uz podršku Evropske unije i Regionalne razvojne agencije za Bjelasicu, Komove i Prokletije;
- kroz projekat je uvedena konkretna oprema: sistem za sakupljanje kišnice, selektivno odlaganje otpada, energetski efikasnija rješenja i informativno-edukativne table za goste;

- kamp je prošao Good Travel Scan proces i dobio Good Travel Seal / eko-sertifikaciono priznanje kao potvrdu održivih praksi;
- uspostavljena je komunikacija sa ACSI-jem i pružana podrška kampovima u pripremi za ACSI inspekcije;
- ostvareno je članstvo u F.I.C.C.;
- razvijana je saradnja sa evropskim i regionalnim kamping partnerima;
- povećana je medijska vidljivost kamping turizma;
- promovisana je Crna Gora kao atraktivna i održiva kamping destinacija.

15. Planovi za naredni period

U narednom periodu KACG će nastaviti da razvija aktivnosti započete tokom 2025. godine, sa posebnim fokusom na dalje mapiranje kampova, jačanje digitalne platforme, institucionalno zagovaranje, međunarodnu promociju i podršku razvoju novih kamping lokacija.

Prioriteti za naredni period su:

- ažuriranje baze kampova;
- dodatno profilisanje i fotografisanje kamping lokacija;
- unapređenje web platforme;
- razvoj kamping stop mreže;
- nastavak saradnje sa Ministarstvom turizma;
- zagovaranje jasnije regulative za kampove;
- podrška malim, ruralnim i porodičnim kampovima;
- edukacija vlasnika kampova;
- izrada praktičnih vodiča za otvaranje kampova;
- nastavak koordinacije sa ACSI-jem i podrška kampovima za ulazak u međunarodne vodiče, aplikacije i platforme;
- promocija Crne Gore kroz F.I.C.C. i evropske mreže;
- razvoj regionalnih karavana i kamping ruta;
- nastavak promocije održivih praksi;
- prenošenje iskustva Cross-Re-Tour pilot modela na druge kampove i podrška novim zelenim transformacijama;
- jačanje članstva i mreže KACG-a.

KACG će nastaviti da djeluje kao nacionalna platforma za razvoj kamping turizma, sa ciljem da Crna Gora postane prepoznata kao uređena, održiva i atraktivna kamping destinacija.

16. Zaključak

Godina 2025. bila je godina postavljanja temelja za ozbiljniji razvoj kamping turizma u Crnoj Gori. KACG je kroz terenski rad, digitalizaciju, institucionalno zagovaranje, međunarodno povezivanje, savjetodavnu podršku i promociju pokazala da kamping sektor ima veliki potencijal, ali i da zahtijeva sistemski pristup.

Kroz mapiranje 62 kampa, razvoj web platforme, podršku vlasnicima kampova, inicijative za kamping stop lokacije, saradnju sa Ministarstvom turizma, projekat digitalizacije, zelenu transformaciju kampa Iljin Vir, članstvo u međunarodnim organizacijama i saradnju sa ACSI-jem, KACG je napravila značajan korak ka tome da kamping turizam u Crnoj Gori dobije mjesto koje zaslužuje.

U narednom periodu biće posebno važno nastaviti saradnju sa institucijama, unaprijediti regulativu, ojačati mrežu kampova, razviti kamping stop lokacije i dodatno promovisati Crnu Goru kao destinaciju koja prirodno pripada evropskoj i svjetskoj kamping mapi.